

det de ordinaire Tienester ikke skal opholdes eller hindres. Men paa Landet maae det skee for Prædiken, førend det ringer sammen. Ingen aabner nogen Grav, enten i Kirken eller paa Kirkegaarden, uden Kirkeværgernes Tilladelse, ei heller maae nogen begrave sine Døde stiltiendes uden Præstens Tieneste med at kaste Jord derpaa; Men de skal give ham det tilkiende, og da bestille Liigprædiken hos ham, om de den ere begierende. Der skal være en Bog ved hver Kirke over alle Døde i Sognet, hvilken Præsten selv skal holde ved lige, at de Dødes Navne ved Aar og Alder, samt Dag og Datum, deri rigtig indføres. Naar Liget kommer til Graven, nedsættes det strax deri, og siden befatter sig ingen videre dermed, førend Præsten kommer og kaster 3de Gange Jord derpaa med en Skuffe, sigendes: Af Jord est du etc. Derefter kaste de andre, som have baaret Liget, den øvrige Jord fuldkommen derpaa, indtil Graven bliver ganske tildekket. Imidlertid synge Disciplerne af Skolen og Degnene paa Landet een eller flere Liig-Psalmer. Begraves Liget paa Kirkegaarden, da staae Disciplerne (Degnen) strax hos Graven, den Stund dette synges; Men skeer det i Kirken, da blive de staaende i deres ordinaire Sted, indtil altsammen er til Ende. Siden gaae Sørgfolkene i Kirken, om der skeer Liigprædiken, og da synges for Prædiken: Vi troe etc. Derpaa gaaer Præsten paa Prædikestolen og kortelig udlægger en beqvem Text af den hellig Skrift, som kan være de Sørgende til Trøst og Husvalelse, og andre efterlevende Guds Børn til Formanelse og Underviisning; Og skal han, førend han træder til Textens Forklaring, strax efter at han har deelt sin Prædikeen, læse den Afdødes Liv og Levnet for Menigheden, saavidt allermeest fornødent eragtes, og hvis han enten til Kirker, Skoler, Fattige eller andre deslige gudelige Brug noget haver skienket og testamenteret, skal det deri indføres, og tillige for Menigheden forkyndes, Gud til Ære og andre til et got Exempel. Begierer nogen sær Text af Præsten, da bør han deri at føie dem, saafremt den ellers skikker sig paa sliig en Forretning. Præsterne skal fornemmelig handle om visse her anførte Materier. De skal vel vogte sig, at deres Liigprædikener ikke blive til panegyriske Snak, saa at de enten efter Hedningenes Sædvane sige for meget til den Afdødes Roes og besmitte deres hellige Kald, saavel som deres egen Samvittighed, dermed, eller og melde noget usømmeligt om ham, andre til Forargelse og de Paarørende til Beskiæmmelse; men hvis sandt er

og vitterligt i Menigheden, det maae de med Maade og god Maneer beskedentlig udsige, andre til Afskye og Advarsel. Liigprædiken maae ikke være over en Time. I Pest og smitsomme Tider prædikes ikkun halv saa længe i Kirken, og skeer det paa Kirkegaarden, da gøres ikkun en kort Formaning isteden for Liigprædiken, eller og læses den Bøn, som i saadanne Tider forordnet vorder, og derpaa sluttes med Herrens Bøn. Efter Prædiken synges en passende Psalme. Siden synger Degnen paa Landet, og nogle Discipler i Kiøbstæderne, enten over Graven, om Prædiken er skeet paa Kirkegaarden, eller og midt paa Kirkegulvet, om den er skeet i Kirken, de 2de Vers: Nu lade vi hannem sove i Fred etc. eller en anden beqvem Psalme. Ere der flere Liig paa eengang at begrave, som skal prædikes over, da kaster Præsten først Jord paa ethvert af dem, og siden skeer Prædiken paa eengang over dem tilsammen, dog at enhvers Testamente oplæses især efter enhvers Stand. Med dem, som efter sær Kongel. Tilladelse begraves om Aftenen, forholdes efter Politie-Ordningen. De, som blive hensatte over Jorden, kaster Præsten Jord paa, ligesom paa de andre, der nedsættes i Jorden. De, som ikke ere af den rene og rette Bekiendelse med vores Kirke, blive i Kirkegaardene begravnee iblandt andre afdøde Christne, dog uden nogen Jords Paakastelse af Præsten, Tale, eller Liigprædiken over dem. Iiigemaade maae Præsten ei kaste Jord paa eller holde Liigprædiken over nogen, som for sin Misgierning er bleven rettet, eller har myrdet sig selv med Villie, eller er bandsat og ikke afløst, eller dømt til mindre Mand, førend Øvrigheden og Sagsøgeren er tilfredstillet. Ingen, som omkommer i nogen Duel, Hovedmand eller Secund, maae enten i Kirkeen eller paa Kirkegaard begraves. Findes nogen hastig død, enten paa Marken eller andensteds, og ikke vides, paa hvad Maade han er omkommen, da maae han ikke jordes, førend Præsten, derom advaret, har givet Øvrigheden det tilkiende, og der siden lovligen er kiendt paa Mandens Død. Hvilket og er at forstaae om de Børn, som avles uden Ægteskab og findes døde strax efter Fødselen. Liigprædikener, som skee hos Sognepræsterne, være sig dem selv eller deres Nærpaarørende angaaende, forretter Provsten i Herredet, hvor sligt falder. Det samme er og at agte med Brude-Vielser og Børne-Daab, som saaledes forefalde.

X Cap.) Om Bispe- og Præste-Vielse.